Képfelvétel készítése az érintett hozzájárulása nélkül

Ügyiratszám: 352/K/2007-3

Tisztelt […]!

Megkaptam beadványát, melyben a következő problémával kapcsolatban kéri állásfoglalásomat. Kérdése arra vonatkozik, hogy egy magánszemély készíthet-e fényképet egy személyről és annak gépjárművéről, ha előzőleg nem kérte az érintett hozzájárulását. Az ügyben a következő állásfoglalást teszem.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 1. pontja szerint személyes adat bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. Továbbá a 2. pont alapján különleges adat többek között a politikai véleményre vagy pártállásra vonatkozó adat. A 6. pont meghatározása alapján adatkezelésnek minősül a fénykép-, hang-, vagy képfelvétel készítése, illetve nyilvánosságra hozatala.

Az Avtv. 3. § (1) bekezdése szerint személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény elrendeli. A (2) bekezdés értelmében különleges adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárul, vagy törvény elrendeli.

A fentiek alapján egy ember arca, képmása személyes adatnak, a fényképfelvétel készítése pedig adatkezelésnek minősül, amihez – külön törvényi felhatalmazás hiányában – az érintett hozzájárulása szükséges.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 80 §.-a külön kiemeli a képmáshoz fűződő jog védelmét. Eszerint a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával kapcsolatos bármiféle visszaélés. Visszaélésnek minősül személyekről képfelvétel készítése

A nyilvános eseményekről, rendezvényekről, táj- és utcarészletekről készült felvételek nyilvánosságra hozatala nem jogellenes, ha az ábrázolás módja nem egyéni, hanem a felvétel összhatásában örökíti meg a nyilvánosság előtt lezajlott eseményeket. Nyilvános eseményről szóló vagy nyilvános helyen készült képfelvétel készítése során tehát senkit sem lehet – megfelelő hozzájárulás nélkül – külön kiemelve, egyéniesítve bemutatni. Az ilyen bemutatásra lehetőség van azonban akkor, ha a felvétel olyan nyilvános közéleti eseményről készül, melyen képfelvétel készítése szokásos, amelyre tehát minden résztvevő alappal számíthatott.

Az Ön által ismertetett eset körülményei egy további adatvédelmi kérdést is felvetnek. Ugyanis az a személy, akiről a fénykép készült, vitába keveredett egy a tüntetésen – mely az elmondása szerint politikai színezetű volt – résztvevő demonstrálóval, ezért az elkészült felvétel az érintett politikai véleményére is utalhat. Az ilyen jellegű következtetés pedig különleges adatnak minősül, melyhez az érintett írásbeli hozzájárulása szükséges.

A fentiek alapján elmondható, hogy a fénykép készítése jogellenes adatkezelési tevékenységet valósít meg, hiszen arra sem törvény, sem az érintett hozzájárulása nem hatalmazza fel a demonstráció szervezőjét.

Az érintettnek a következő jogérvényesítési lehetőségek állnak rendelkezésére.

Az Avtv. 27. § (1) bekezdése értelmében kérheti az adatvédelmi biztos vizsgálatát.

A vizsgálatot követően az Avtv. 17. §-a szerint az érintettnek lehetősége van, hogy jogainak megsértése miatt az adatkezelő ellen bírósághoz forduljon. A bíróság az ügyben soron kívül jár el.

Továbbá bírósághoz fordulhat személyhez fűződő jogának megsértése miatt is. Erre egyrészt lehetősége van a Ptk. 80. §-ában meghatározott képmással való visszaélés jogcímén, másrészt a jóhírnév megsértésére hivatkozva. A bíróság előtt a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) 84. §-a alapján a következő igényeket támaszthatja:

a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;

b) követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;

c) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;

d) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását;

e) kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos kérdéseivel kérem a jövőben is forduljon hozzám bizalommal.

Budapest, 2007. február 26.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila